

B O S N A I H E R C E G O V I N A
Federacija Bosne i Hercegovine
Ured za reviziju budžeta-proračuna F BiH
Sarajevo
UR-009.013-02/02

IZVJEŠTAJ/IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH
IZVJEŠTAJA/IZVJEŠĆA
na dan 31.decembar/prosinca 2001.godine

FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

Sarajevo, maj/svibanj 2002. godine

IZVJEŠTAJ/IZVJEŠĆE o obavljenoj reviziji

FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

1. UVOD

Na osnovu ovlaštenja, a u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u F BiH («Sl. Novine F BiH» br.48/99) obavljena je revizija finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća na dan 31.12.2001. godine **Federalnog ministarstva zdravstva (u daljem tekstu Ministarstvo).**

Reviziju finansijskih /financijskih izvještaja/izvješća za godinu koja je završena na dan 18.01.2002.godine u cjelini obavili su:

1. Mirsada Janjoš, dip.oec. ovlašteni revizor i
2. Dijana Šutalo, dipl. oec. mlađi revizor

Revizija je obavljena u periodu od 11.04.-24.04.2002.godine sa prekidima u prostorijama Ministarstva u ul.Titova 9 u Sarajevu u prisustvu odobrenog predstavnika od strane ministarstva:

1. Fadile Dilberović, dipl.oec., načelnika Odsjeka za opće i finansijske poslove

1.1. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA/IZVJEŠĆA ZA 2000.GODINU

Ured za reviziju F BiH je obavio reviziju finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za 2000.godinu i utvrdio određene nepravilnosti i predložio da se iste otklone te da se preduzmu određene radnje kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. **Preporuka koja se odnosi da se sva sredstva naplaćena po osnovu vlastitih prihoda uplaćuju na račun Budžeta/ Proračuna FBiH je djelomično ispoštovana.**

Revizijom za 2001.godinu je utvrđeno da je navedena preporuka djelomično ispoštovana jer od ukupno ostvarenih vlastitih prihoda od 341.292,00 KM u Budžet/Proračun je uplaćeno samo 84.800,00 KM. Preporuka koja se odnosi na donošenje internih akata o visini utroška pojedinih usluga također je djelomično ispoštovana jer je donešen akt o utrošku mobilnih telefona.

Preporuka koja se odnosi na uvođenje Službe interne kontrole s ciljem ojačanja kontrole utroška budžetskih/proračunskih sredstava nije ispoštovana jer i dalje za transfere zdravstvenim institucijama od izuzetnog značaja za FBiH nema povratne dokumentacije o utrošku i analizi tih sredstava.

2. OPĆI DIO

Ministarstvo je formirano na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave ("Sl.novine F BiH" 8/95, 3/96, 9/96, i 48/99). U okviru svog djelokruga rada a shodno odredbama člana 14 navedenog zakona Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na nadležnosti Federacije BiH u oblasti zdravstva i ukupne zdravstvene zaštite za potrebe stanovništva na cijeloj teritoriji FBiH.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjem ustrojstvu Federalnog ministarstva zdravstva. br.01-5-18/96 od 28.02.1996. godine, na koji je Vlada dala suglasnost.

Ministarstvo je smješteno u prostorijama Republičkog zavoda za zdravstvenu zaštitu SR BiH i pitanje vlasništva objekta je neregulisano.

Ministarstvom rukovodi ministar. Ukoliko ministar nije u mogućnosti da obavlja svoju funkciju, ili ako je mjesto ministra upražnjeno, dok novi ministar ne preuzme dužnost, Ministarstvom rukovodi zamjenik ministra sa ovlaštenjima i odgovornostima utvrđenim zakonom, drugim propisom i općim aktom. U 2001.godini je došlo do smjene ministara i zamjenika ministra i to 12.03.2001.godine.

Unutarnja organizacija se zasniva na grupisanju poslova i zadataka iz djelokruga ministarstva, stepenu njihove složenosti, srodnosti i međusobnoj povezanosti u procesu rada, te njihovom obimu shodno s

načelom racionalnosti u njihovom izvršenju. Poslovanje se odvija preko pet sektora kojima rukovode pomoćnici ministra te Federalne uprave za zaštitu od zračenja i radijacionu sigurnost. Na dan 31.12.2001. godine u Ministarstvu je bilo uposleno 53 radnika.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za 2001.godinu je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su isti pripremljeni, u svakom značajnom pogledu u skladu sa važećom zakonskom regulativom, o adekvatnosti i pouzdanosti sistema računovodstva i interne kontrole. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski/financijski izvještaji/izvješća odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi da li su preduzete sve mjere za osiguranje ubiranja i čuvanja javnih prihoda i da li su se odgovarajući organi pridržavali Zakona i instrukcija koje se na njih odnose; da li se isplate javnih prihoda ili korištenje javnih rashoda, uključujući vanbudžetska sredstva vrše po odgovarajućem ovlaštenju i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Revizija također uključuje i davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenja sredstava, jačanju interne kontrole i stvaranju podloge menadžmentu za donošenje što kvalitetnijih odluka u pogledu daljeg rada.

4. NALAZI I PREPORUKE

U skladu sa INTOSAI revizijskim standardima područja rada i da bi se postigli postavljeni ciljevi u određivanju širine i djelokruga revizije uzeti su određeni nalazi na osnovu kojih su utvrđeni nedostaci i propusti u radu Ministarstva iz sljedećih oblasti:

- Efikasnost rada menadžmenta sa posebnim osvrtom na mjesto i ulogu interne kontrole u ministarstvu
- Usklađivanje poslovanja sa zakonskim propisima
- Budžet i izvršenje budžeta
- Organizacija računovodstvenog sistema sa računovodstvenim politikama

Poslije izvršenog pregleda svakog od ovih segmenata a na osnovu uzetih nalaza daju se i odgovarajuće preporuke za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

4.1. USKLAĐENOST SA ZAKONSKIM PROPISIMA

Usklađenost sa zakonskim propisima moramo posmatrati sa aspekta:

- poslovanja ministarstva,
- zakonske regulative u donošenju i izvršenju budžeta/proračuna,
- usklađenost računovodstvenog sistema sa općeprihvaćenim načelima i standardima
- uticaj eventualne neusklađenosti na istinito i fer prezentiranje finansijskih/financijskih izvještaja /izvješća i finansijskog/financijskog položaja ministarstva.

U toku revizije finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za 2001.godinu utvrdilo se da Ministarstvo nije postupilo u skladu sa važećim zakonskim propisima u sljedećim slučajevima:

- Obračun i isplata plaća u 2001. godini se vršila u skladu sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u F BiH ("Sl. novine F BiH" br.13/98) i Pravilnika o unutarnoj organizaciji Federalnog ministarstva zdravstva i Zaključka Vlade F BiH o utvrđenim koeficijentima plaća i visine položajnog dodatka rukovoditelja federalnih organa i službenika koje imenuje Vlada F BiH od 18.02.1999. godine. **Ministarstvo je Pravilnik o plaćama službenika Ministarstva usvojilo aktom br.01-02-858/02 13.02.2002. godine i njegova primjena počinje od 01.01.2002. godine.**
- U skladu sa članom 8. Zakona o budžetu/prortračunu u FBiH i članom 18. Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2001.godinu i Zaključku Vlade broj 54/01 od 29.03.2001.godine ostvarene vlastite prihode Ministarstvo je bilo dužno uplatiti u Federalni

budžet/proračun. Ministarstvo je izvršilo uplatu samo dijela ostvarenih prihoda u iznosu od 84.800,00 KM.

- U knjigovodstvu Ministarstva, kao i prezentiranim finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima za 2001. godinu, plaće i naknade troškova zaposlenih, doprinosi poslodavca, kao i izdaci za materijal i usluge koji se odnose na niže potrošačke jedinice-glave za koje je budžetski/proračunski nadležno i odgovorno Ministarstvo (Zavod za javno zdravstvo, Centar za zaštitu od jonizirajućeg zračenje, Zavod za kontrolu lijekova, Zavod za transfuziologiju) su evidentirane kao tekući transferi drugim nivoima vlasti umjesto kao doznake nižim potrošačkim jedinicama tako da finansijski/financijski izvještaji/izvješća ne prikazuju stvarno stanje izdataka po računima Ministarstva kao budžetskog/proračunskog korisnika što nije u skladu sa članom 49. Zakona o budžetu/proračunu u F BiH i članovima 24. i 25. Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u F BiH ("Sl. novine F BiH " be.47/98). U skladu sa članom 50 Zakona o budžetu/proračunu FBiH, Ministarstvo je bilo dužno sačinuti konsolidirani godišnji obračun.
- Računovodstveni sistem i organizacija istog su nepotpuni. Nije donešen Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Preporuka:

- Knjigovodstveno evidentiranje obavljati u skladu sa članom 13. i članom 41. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u F BiH ("Sl. novine F BiH" br.6/99) gdje jasno stoji da proračunski/budžetski korisnik u svom knjigovodstvu mora obezbjeđiti podatke po klasama, glavnim kategorijama, podkategorijama, glavnim grupama, podgrupama i analitičkim računima iz kontnog plana na propisanim šestocifrenim kontima. Doznake nižim potrošačkim jedinicama za evidentiranje transfera na istoj razini vlasti pravilno evidentirati a ne kumulirati izdatke za tekuće transfere koji to u stvari nisu. Izdatke za niže potrošačke jedinice-glave pregledati, uskladiti finansijske/financijske izvještaje/izvješća nižih potrošačkih jedinica zatim konsolidovati te obračune i sastaviti konsolidovani godišnji obračun i dostaviti ga Ministarstvu finansija/financija.
- Donijeti Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama sa tačno utvrđenim pisanim procedurama o načinu evidentiranja i vođenju knjigovodstva Ministarstva.

4.2. MENADŽMENT I SISTEM INTERNIH KONTROLA

Prilikom analize rada menadžmenta i sistema interne kontrole, a u skladu sa INTOSAI revizijskim standardima područja rada tačka 142. tokom/tijekom revizije je izvršena procjena da li sistem/sustav interne kontrole pomaže zaštititi imovine i resursa kao i da li osigurava tačnost/točnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija u Ministarstvu.

Funkcija menadžmenta i sistem internih kontrola se posmatra kroz:

- Ukupno poslovanje i funkcionisanje ministarstva i ulogu menadžmenta u istom koja je regulisana Zakonom o upravi u Federaciji i Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
- Organizacionu strukturu ministarstva, sa nadležnostima i odgovornostima menadžmenta.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji ministarstva utvrđena je rukovodna struktura ministarstva. Istim Pravilnikom nije predviđeno radno mjesto internog kontrolora i internog revizora. Podjela dužnosti je izvršena na način da su razdvojene nadležnosti za odobravanje poslovnih događaja, njihovo praćenje i knjigovodstveno evidentiranje. **Nema pisanih procedura o kretanju dokumentacije, razrađene organizacione šeme sa hijerarhijskom ljestvicom o prijenosu ovlaštenja i odgovornosti sa višeg na niži nivo. Dio kontrole se vrši redovnim poslovanjem i on je formalnog karaktera. Knjigovodstvo ministarstva se vodi u Službi zajedničkih poslova Vlade.**

Menadžment je odgovoran za unutarnji nadzor transakcija prihoda i izdataka u ministarstvu. Nadzor nad izvršenjem budžeta/proračuna temelji se na računovodstvenim podacima koji se prezentiraju u

formi finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća čiji je način sastavljanja i sadržaj propisan i isti se može realizovati kroz službu interne kontrole ili interne revizije.

U očitovanju na prethodni izvještaj menadžment se obavezao da će formirati internu kontrolu, međutim u toku revizije se utvrdilo suprotno, što znači da se nije postupilo po preporukama prethodnog izvještaja/izvješća.

Preporuka:

- Da se formira služba interne kontrole i da se kroz organizaciju samog poslovanja pojača kontrola finansijske/financijske dokumentacije i da se knjigovodstveno evidentiranje i finansijski/financijski izvještaji/izvješća sastavljaju u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Da se napravi takva organizacija na relaciji Služba zajedničkih poslova Vlade - Ministarstvo gdje će kontrola sa formalnog karaktera preći na suštinsku kontrolu.

4.3. IZVRŠENJE BUDŽETA/PRORAČUNA

Izmjenama i dopunama Budžeta/Proračuna za 2001.godinu, planirani su prihodi u iznosu od 6.467.700,00 KM. U godišnjem izvještaju/izvješću budžeta/proračuna Ministarstvo je iskazalo prihode i primitke u iznosu od 6.519.746,00 KM što je u odnosu na plan više za 0,80 % ili 52.046,00 KM. Navedeni višak prihoda u odnosu na plan proizilazi iz dijela vlastitih prihoda i prihoda odobrenih po rebalansu budžeta u iznosu od 341.292,00 KM

Osnovne odredbe vezane za izvršenje budžeta/proračuna za 2001. godinu regulisane su članom 34. Zakona o budžetu/proračunu. Godišnji budžet/proračun izvršava se do 31. decembra fiskalne godine. Obaveze koje nisu podmirene do 31. decembra tekuće godine podmirene su do 21. januara naredne godine i ušle su u rashode 2001. godine.

4.3.1. PRIHODI

Ukupno ostvareni prihodi u 2001. godini iskazani u Računu prihoda i rashoda iznose 6.519.746,00
Struktura ostvarenih prihoda i primitaka i odstupanje u odnosu na plan je sljedeća:

Rd. br.	Opis	2001.godina		Odstupanje (4-3)	Index
		Rebalans budžeta	Izvršenje budžeta		
1	2	3	4	5	6
A	PRIHODI I PRIMICI (I+II+III+IV)	6.467.700	6.519.746	+52.046	100,80
	I Prihodi od poreza	-	-	-	-
	II Neporezni prihodi	-	341.292	+341.292	-
1.	Prihodi od imovine	-	3.095	+3.095	-
2.	Prihodi od pružanja javnih usluga	-	338.197	+338.197	-
	III Potpore (grantovi)	-	2.311	+2.311	-
3.	Potpore iz inostranstva	-	2.311	+2.311	-
	IV Prihodi iz budžeta	6.467.700	6.176.143	-291.557	95,49
4.	Prihodi iz budžeta	6.467.700	6.176.143	-291.557	95,59

Prihodi iz budžeta/proračuna iznose 6.176.143,00 KM i u odnosu na plan su veći za 0,80 %, a u odnosu na prošlu godinu su veći za 42,41 %. U strukturi ukupnih prihoda učestvuju sa 99,73 %.

Odlukom o izmjenama i dopunama budžeta/proračuna FBiH za 2001.godinu planirana sredstva za ministarstvo iznose 6.467.700,00 KM.

Tekući grantovi su iskazani u iznosu od 2.311,00 KM i odnose se na refundaciju za troškove prijenosa vlasništva vozila po Phrama programu humanitarne organizacije za zdravstvo.

Vlastiti prihodi su iskazani u iznosu od 341.291,00 KM i odnose se na:

- 338.197,00 KM- Prihodi ostvareni naplatom polaganja specijalističkih ispita
- 3.095,00 KM- Prihodi od kamata na sredstva po viđenju kod poslovne banke

U skladu sa članom 8. Zakona o budžetu/proračuna u FBiH i članom 18 Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2001.godinu i Zaključkom Vlade FBiH broj 54/01 od 29.03.2001.godine ostvarene vlastite prihode Ministarstvo je bilo dužno uplatiti u Federalni budžet/proračun.

Ministarstvo je izvršilo uplatu samo dijela ostvarenih prihoda u iznosu od 84.800,00 KM.

4.3.2. RASHODI

Ukupni ostvareni rashodi u 2001.godini iznose 6.287.535,00 KM, i u odnosu na prethodnu godinu su veći za 32,31 % a u odnosu na planirane su manji za 2,79 %.

Struktura ostvarenih rashoda je sljedeća:

Rd. br.	Opis	2001.godina		Odstupanje (4-3)	Index
		Rebalans budžeta	Izvršenje budžeta		
1	2	3	4	5	6
B	RASHODI I IZDACI	6.467.700	6.300.882	-166.818	97,42
I	Tekući rashodi	6.467.700	6.287.535	-179.465	97,21
a)	Plaće i naknade (1+2)	728.400	933.615	+205.215	128,17
1.	Bruto plaće i naknade	598.100	613.283	+15.183	102,54
2.	Naknade troškova zaposlenih	130.300	320.333	+190.033	245,84
b)	Doprinosi poslodavca	74.200	69.921	-4.279	94,23
c)	Izdaci za materijal i usluge	2.611.400	2.289.769	-321.631	87,68
4.	Putni troškovi	38.000	55.045	+17.045	144,86
	Izdaci za energiju	16.900	15.104	-1.796	89,37
	Izdaci za komunalne usluge	25.300	39.178	+13.878	154,85
	Nabavka materijala	1.522.500	2.035.839	+513.339	133,71
	Izdaci za usluge prev. I goriva	3.200	28.645	+25.445	895,15
	Unajmljivanje imov. i opreme	13.500	46.573	+33.073	344,98
	Izdaci za tekuć.održavanje	2.800	7.375	+4.575	263,39
	Izdaci osig., ban.usluga i neg.	11.100	4.192	-6.908	37,76
	Ugovorene usluge	44.700	57.818	+13.118	129,34
d)	Tekući grantovi	1.000.000	2.994.229	+1.994.229	299,42
	Grantovi drug.nivoima vlasti	1.000.000	2.630.829	+1.630.829	263,08
	Grantovi neprof.organizac.	-	363.400	+363.400	-
II	Kapitalni izdaci	-	13.347	+13.347	-
	Nabavka opreme	-	13.347	+13.347	-
III	Doznake iz budžeta/proračuna nižim potrošačkim jedinicama	2.053.000	-	-2.053.000	-
VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA (A-B)					
			218.864	+218.864	-

U godišnjem izvještaju/izvješću budžeta/proračuna Ministarstvo je iskazalo rashode i izdatke u iznosu od 6.300.882,00 KM a što je u odnosu na plan manje za 2,58 % ili 166.818,00 KM.

Ako se uzme u obzir da nisu planirani vlastiti prihodi u iznosu od 341.292,00 KM, potpore iz inostranstva 2.311,00 KM i uplate sredstava iz tekuće rezerve u iznosu od 248.800,00 KM, onda se može konstatovati da su rashodi u odnosu na prihode veći za 373.539,00 KM.

U ukupnim rashodima nije prekoračen budžet ali je pojedinačno prekoračeno po sljedećim pozicijama izdataka:

bruto plaće i naknade; naknade troškova zaposlenih; putni troškovi; izdaci za komunalne usluge; nabavka materijala; izdaci za usluge prijev. i goriva; unajmljivanje imovine i opreme; izdaci za tekuće održavanje i ugovorene usluge.

Razlog prekoračenja navedenih rashoda je dijelom zbog pogrešnog knjiženja nižim potrošačkim jedinicama a dijelom zbog ostvarenih vlastitih prihoda koji nisu bili planirani u budžetu/proračunu.

Navedeni rashodi su finansirani/financirani iz vlastitih prihoda koji nisu raspoređeni u budžet/proračun FBiH i manje ostvarenih izdataka na pojedinim pozicijama

Plaće i naknade su isplaćene u iznosu od 933.615,00 KM i veće su u odnosu na plan za 28,17 % ili u apsolutnom iznosu za 205.215,00 KM.

Izdaci za bruto plaće (neto plaće, naknade, doprinosi iz plaća i porez na plaće) iznose 613.283,00 KM i za 2,54% su veći od planiranih.

Obračunati doprinosi na plaću na teret poslodavca iznose 69.921,00 KM i manje su u odnosu na planirane za 6,77%. Ukupni izdaci po osnovu plaća iznose 683.204,00 KM.

Naknade troškova zaposlenih isplaćene su u iznosu od 320.333,00 KM odnosno 145,84 % više u odnosu na planirane ili u apsolutnom iznosu su veći su veći za 190.033,00 KM.

Struktura navedenih rashoda je sljedeća:

• Naknada za topli obrok tokom rada	114.567,00 KM
• Naknada za prevoz na posao i sa posla	16.192,00 KM
• Naknada za korištenje privatniog auta u sl.svrhe	9.066,00 KM
• Naknada za odvojeni život	2.198,00 KM
• Naknada ze terenski rad	1.383,00 KM
• Naknada za regres za godišnji odmor	24.803,00 KM
• Jubilarne nagrade za stabilnost u radu	12.292,50 KM
• Pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti	3.768,00 KM
• Pomoć za ostale slučajeve	5.795,00 KM
• Otpremnine zbog odlaska u mirovinu	1.537,00 KM
• Naknada za privremene i povremene poslove	128.731,00 KM
U K U P N O	320.333,00 KM

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju tokom revizije utvrđeno je sljedeće:

Naknada za privremene i povremene poslove iznosi 128.731,00 KM a ista se isplaćivala članovima komisija na osnovu Rješenja izdatih od strane Ministra ministarstva. Komisije su imenovane za sprovođenje stručnih ispita zdravstvenih radnika/djelatnika u skladu sa Pravilnikom o pripravničkom stažu i stručnom ispitu zdravstvenih djelatnika, kojim je utvrđen sadržaj i način provođenja pripravničkog staža i način polaganja stručnog ispita. Naknada komisijama se isplaćuje bez sklopljenih pojedinačnih ugovora na osnovu spiskova preko blagajne. Porezi na osnovu ovih isplata su uredno izmireni. **U ovom slučaju je postupljeno suprotno odredbama Zakona o radu ("Sl. novine F BiH " br.43/99), Zakonom o obligacionim odnosima i članom 5. i 12. Zakona o porezima Kantona Sarajevo (" Sl. novine Kantona Sarajevo " br.1/96, 16/97, 14/00 i 33/01, prema kojima je sa navedenim licima trebalo zaključiti Ugovor i isti je angažovano lice, prije isplate, trebalo podnijeti nadležnoj ispostavi Porezne uprave, radi evidentiranja.**

Izdaci za putne troškove su opterećeni za 5.800,00 KM više a koji su na ovaj konto knjiženi na osnovu Rješenja br.06-14-1200/01 od 08.03.2001. godine donesenog od strane Ministra ministarstva kojim se otpisuju potraživanja po osnovu neopravdanih akontacija za službeni put iz 2000. godine.

U ovom slučaju Ministarstvo nije postupilo u skladu sa članom 22. i 23. Uredbe o naknadama za putne troškove ("Sl. novine F BiH" br.18/96 i 49/00) prema kojoj se od lica koja nisu opravdala putni nalog u roku od pet dana kada je službeno putovanja završeno i lica koja nisu vratila akontaciju, akontacija treba prinudno naplatiti.

Izdaci za materijal i usluge isplaćeni su u iznosu od 2.289.769,00 KM, i čine 36,42 % od ukupnih rashoda, a u odnosu na planirane manji su za 12,32%. Najveću stavku navedenih rashoda čini nabavka lijekova i medicinskog materijala i to 2.035.839,00 KM ili 88,91 % od ovih rashoda 2,53 % ugovorene usluge, 2,40% putni troškovi i 2,03 % unajmljivanje imovine i opreme što je ukupno 95,87 %, dok svi ostali rashodi čine 4,13 % a to se izdaci za energiju, izdaci za komunalne usluge, izdaci za usluge goriva i prijevoza, izdaci za tekuće održavanje i usluge platnog prometa.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatuje se sljedeće:

U cilju sprovođenja Programa obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti u 2001.godini nabavljene su budžetom predviđene doze vakcina i imunoloških preparata.

Nabavka je provedena u skladu sa Uredbom o potupku nabavke roba, usluga i ustupanja radova (Sl.novine FBiH br.31/98).

U Ministarstvu je provedena sva potrebna procedura od formiranja komisije od strane ministra (Rj.br.06-37-2673/01 od 27.05.2001.godine), objave javnog poziva za prikupljanje ponuda, izbora najpovoljnijih ponuda, obavijesti o istim i sklapanja ugovora sa najpovoljnijim ponuđačima (Medimpex 852.500,00, Melfico 87.340,00 i Pharma macc 35.566,00).

Uvidom u glavnu knjigu i prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da je nabavka izvršena u skladu sa odobrenim budžetskim/proračunskim sredstvima u iznosima zaključenim u ugovorima.

U iznosu od 2.035.839,00 KM su također i neizmirene obaveze iz prethodne godine od 681.485,00 KM kao i iznos od 114.959,00 KM koji je isplaćen sa Transfera za zdravstvene institucije od interesa za Federaciju zbog blagovremene isporuke vakcina.

Ugovorene usluge iznose 57.818,00 KM i sastoje se od usluga štampanja reprezentacije, izdataka za informisanje, obrazovanje i stručno usavršavanje, kompjutorskih usluga, usluga primarne zdravstvene zaštite, laboratorijskih i medicinskih usluga i ostalih nepomenutih usluga.

Unajmljivanje imovine i opreme iznosi 46.573,00 KM i odnosi se na zakup skladišnog prostora za čuvanje lijekova do carinjenja. Ugovori o zakupu sa privatnim licima su ovjereni u nadležnoj ispostavi porezne uprave.

Grantovi drugim nivoima vlasti iznose 2.630.829,00 KM i prikazani su u iskazu Računa prihoda i rashoda i odnose se na 1.234.208,90 doznake nižim potrošačkim jedinicama (što je navedeno u općim napomenama) i 1.396.620,00 KM doznake zdravstvenim institucijama.

Budžetom/Proračunom i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna za Transfer za zdravstvene institucije od značaja za Federaciju je planiran iznos od 1.000.000,00 KM. Sredstva su namjenjena za sufinansiranje primarne zdravstvene zaštite u Kliničkim centrima u Sarajevu, Tuzli i Mostaru.

Iznos od 396.620,00 KM se odnosi na sljedeće doznake:

100.000,00 KM - Međuzupanijski Zavod zdravstvenog osiguranja, po zaključku Vlade br. 380/2000 od 21.12.2000.godine za proširenje Dijaliznog centra pri Domu zdravlja Odžak.

1.350,00 KM – povrat pogrešno doznačenih sredstava od 30.12.2000.godine Zavodu za zdravstveno osiguranje Kantona Sarajevo (povrat izvršen 22.06.2001.godine).

5.000,00 KM – po zaključku Vlade broj 376/2001 od 19.07.2001.godine za nabavku aparata za ultrazvučnu dijagnostiku za polikliniku MUP-a iz sredstava tekuće rezerve.

156.470,00 KM – sredstva preusmjerena sa transfera za zdravstvene institucije na sredstva za nabavku medicinskog materijala po rješenju broj 06-14 –5202/01, za neizmirene obaveze za isporučene vakcine i imunološke preparate u 2000.godini.

93.800,00 KM – Zavodu za transfuzijsku medicinu na ime doznačenih sredstava po rebalansu za neizmirene obaveze iz ranijih godina u iznosu od 43.100,54 KM i 50.699,46 KM obaveze iz 2001.godine.

Grantovi neprofitnim organizacijama iznose 363.400,00 KM i odnose na:

5.500,0 KM – pomoći pojedincima, humanitarnim organizacijama i Akademiji nauke i umjetnosti.

96.000,00 KM – po zaključku Vlade br.578/2001 od 15.11.2001. godine kao jednokratnu finansijsku pomoć bolnici «DR.fra Mato Nikolić» Nova Bila za nabavku neophodnih medicinskih aparata.

50.000,00 KM – po zaključku Vlade br.579/2001 od 15.11.2001.godine kao jednokratnu finansijsku pomoć bolnici «DR.fra Mato Nikolić» Nova Bila za nabavku energenata za grijanje. Sredstva i po

jednom i po drugom zaključku su odobrena sa tekuće rezerve/pričuve budžeta/proračuna FBiH za 2001.godinu.

211.900,00 KM – obaveze iz 2000.godine za projekat financiranja Osnovnog zdravstva i bolničke skrbi.

Za navedene doznake povratne informacije su površne i nepotpune gdje se ne može vidjeti da li su navedena sredstva utrošena za namjene za koje su i odobrena.

U ovom pregledu doznake nižim potrošačkim jedinicama su planirane 2.053.000,00 KM, a izvršene su 1.934.908,00 KM ili 94,25 % manje od planiranih, što se u Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta/proračuna ne vidi jer su ista evidentirana na tekuće transfere, što potvrđuje nepravilnost u popunjavanju navedenog iskaza.

Preporuka:

- **Da Ministarstvo u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu FBiH stvarne izdatke uskladi sa budžetskim/proračunskim iznosima planiranim za svako tromjesečje ili neko drugo razdoblje koje odredi Ministar finansija/financija i da se ne vrši preraspodjela između pojedinih pozicija izdataka odnosno da se pojedini rashodi povećavaju na teret smanjivanja drugih.**
- **Da se iz budžetskih/proračunskih sredstava isplaćuju sredstva koja su planirana budžetom/proračunom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu.**
- **Da se knjigovodstveno razdvoje izdaci iz prethodne godine i izdaci tekućeg perioda jer su isti tamo planirani budžetom/proračunom.**
- **Da se doznake nižim potrošačkim jedinicama pravilno evidentiraju.**

Da Ministarstvo u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu FBiH stvarne izdatke uskladi sa budžetskim/proračunskim iznosima planiranim za svako tromjesečje ili neko drugo razdoblje koje odredi Ministar finansija/financija.

4.4. STALNA SREDSTVA

U bilansu stanja na dan 31.12.2001.godine na poziciji stalnih sredstava, uključujući povećanja i smanjenja istih u toku godine je iskazano sljedeće stanje:

Red.br.	Vrsta stalnih sredstava	Stanje 31.12.2000.g.	Povećanje	Smanjenje	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vr. 31.12.2001.g.
1.	Namještaj	119.230,72	1.350,00	1.635,00	33.722,84	85.632,88
2.	Kompjuterska oprema	114.406,00	40.802,00	17.320,00	89.939,50	47.948,50
3.	Oprema za prenos poda.	37.620,20	14.100,00		27.179,05	24.541,15
4.	Ostale kanc mašine	11.350,50	1.750,00		9.631,80	3.468,20
5.	Motorna vozila	33.302,20	70.465,30	..33.302,20	3.482,75	66.982,55
6.	Djela likovne umjetnosti	2.500,00	1.300,00		3.800,00	
7.	Ukupno:	318.408,92	129.767,30	51.947,20	167.355,94	228.573,28

U toku 2001. godine izvršena je nabavka stalnih sredstava u iznosu od 13.347,30 KM, dok se iznos od 116.420,00 KM odnosi na doniranu opremu. **Budžetom/proračunom nisu bila planirana sredstva za kapitalne izdatke, što znači da se postupilo suprotno odredbama Zakona o izvršenju budžeta/proračuna F BiH za 2001. godinu gdje jasno stoji da korisnici koriste budžetska/proračunska sredstva samo za namjene koje su određene budžetom/proračunom i do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu.**

Amortizacija stalnih sredstava obračunava se linearnom metodom otpisa, primjenon godišnjih stopa koje su propisane za budžetske/proračunske korisnike.

Komisija za popis koja je formirana rješenjem Ministra broj 06-37-104/02 od 09-01-2002. godine, izvršila je popis stalnih sredstava i konačno usaglasila stanje utvrđeno popisom sa knjigovodstvenim stanjem. Na prijedlog komisije ministar je donio odluke o rashodu stalnih sredstava i sitnog inventara.

4.5. NOVČANA SREDSTVA

Prema knjigovodstvenoj dokumentaciji Ministarstvo je finansijsko/financijsko poslovanje, obavljalo preko sljedećih transakcijskih računa:

-352600000004663 otvorenog kod Hercegovačke banke dd Sarajevo i

-1650011000170976 otvorenog kod Universal banke dd Sarajevo.

Blokiranjem rada Hercegovačke banke dd Sarajevo u ovoj banci je ostalo blokiranih sredstava ministarstva u iznosu od 221.089,00 KM koja nisu obuhvaćena redovnim godišnjim popisom. **U ovom slučaju komisija za popis imovine, sitnog inventara i novčanih sredstava nije postupila u skladu sa tačkom 2. Rješenja navedenog u prethodnoj tački ovoga izvještaja/izvješća, gdje decidno stoji da je obaveza komisije da popiše stanje i novčanih sredstava.**

Prema Odluci Vlade F BiH, Ministarstvo je sredstva u iznosu od 2.042,47 KM vratilo na račun budžeta/proračuna F BiH (Izvod br. 2 od 04.01.2002.godine).

Blagajničko poslovanje se obavljalo preko blagajne ministarstva putem koje se obavljalo tekuće poslovanje.

4.6 POTRAŽIVANJA

Ukupna potraživanja na dan 31.12.2001.godine iznose 532,00 KM i odnose se na potraživanja od radnika za neopravdane akontacije.

4.7. OBAVEZE-OBVEZE

Uvidom u bilansne pozicije Bilansa stanja iskazane obaveze na dan 31.12.2001. godine iznose 477,00 KM i odnose se na obaveze prema dobavljačima za neizmirenu robu po fakturi iz decembra 2001.godine.

5. RAČUNOVODSTVO

Računovodstveni sistem i organizacija istog su samo djelimično organizovani. Ministarstvo nije donijelo pisane procedure o načinu kretanja dokumentacije ni Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama. Na osnovu uvida Revizija ne može potvrditi da ovakav način organizacije računovodstvenog sistema može dati garanciju u tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća Ministarstva. Revizijom se takođe utvrdilo da nedostaje analitičkih evidencija u računovodstvu Ministarstva koje bi poboljšale na kvalitetu donešenih planova a s tim i kontrolu trošenja budžetskih sredstava. Takođe je utvrđeno da nije postojala dobra koordinacija na relaciji Ministarstvo - Služba zajedničkih poslova Vlade.

Preporuka:

S obzirom da se u 2002. godini prešlo na trezorski način poslovanja, preporuka na poboljšanju organizacije računovodstva i računovodstvenih evidencija preporuka na ustroj računovodstvene evidencije je bespredmetna.

6. ZAKLJUČAK

Na osnovu izvršene revizije finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za 2001. godinu Federalnog ministarstva zdravstva Ured za reviziju budžeta/proračuna F BiH preporučuje:

- **Da se iz budžetskih/proračunskih sredstava isplaćuju izdaci koji su planirani budžetom/proračunom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu, jer je došlo do prekoračenja na naknadama troškova zaposlenih i izdataka za materijal i usluge.**

- Ugovore za privremene i povremene poslove ovjeravati u nadležnoj ispostavi porezne uprave ili u protivnom isplatu vršiti preko tekućeg računa poslovne banke. Redovan godišnji popis obavljati u skladu sa zakonskim odredbama.
- Da se knjigovodstveno razdvoje izdaci iz prethodne godine i izdaci tekućeg poerioda jer su tako planirani i budžetom/proračunom.
- Da se donese Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama sa tačno utvrđenim pisanim procedurama o nadležnostima, i ovlaštenjima i odgovornostima uposlenih.
- Da se kroz sami sistem i organizaciju poslovanja ojača služba interne kontrole, kako po pitanju kontrole i likvidiranja finansijske/financijske dokumentacije tako i po pitanju praćenja i kontrole knjigovodstvenog evidentiranja poslovnih promjena. Da se napravi takva organizacija na relaciji Služba zajedničkih poslova Vlade – Ministarstvo gdje će kontrola sa formalnog karaktera preći na suštinsku kontrolu.
- Za utrošena sredstva za zdravstvene institucije i tekuće transfere tražiti od nadležnih zdravstvenih ustanova povratne informacije o opravdanosti utroška istih.

KOMENTAR:

Na dati izvještaj Federalno ministarstvo zdravstva se očitovalo dopisom broj 01-37-4241/02 od 20.08.2002. godine sa obrazloženjem da je isti sačinjen korektno i realno. Ministarstvo se obavezalo da će u narednom periodu postupiti po datim preporukama.

Tim u sastavu:

Ovlašteni revizor: Mirsada Janjoš

Mlađi revizor: Dijana Šutalo